

ZASTĘPCA
DYREKTORA GENERALNEGO
SŁUŻBY WIĘZIENNEJ

RPW/7771/2022 P
Data: 2022-01-25

Warszawa dn. 18 stycznia 2022 r.

Dot. IX.517.2347.2021.KK

BP.414.6.2022.AS/AB

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2022 -01- 25
ZAL.	NR

Pan
dr hab. Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Stanowiny Powie Rzeczniku

W odpowiedzi na pismo z dnia 5 stycznia 2022 r. dotyczące skarg osób pozbawionych wolności i ich rodzin w zakresie wprowadzonych przez Służbę Więzienną obostrzeń wynikających z zagrożenia epidemicznego między innymi w zakresie ograniczenia możliwości utrzymywania bezpośrednich relacji ze światem zewnętrznym, przede wszystkim braku możliwości realizowania przepustek i zezwoleń skutkujących pobytem skazanego poza terenem zakładu karnego, uprzejmie przedstawiam stanowisko Centralnego Zarządu Służby Więziennej w przedmiotowej sprawie.

Aktualna sytuacja epidemiczna w kraju charakteryzująca się nadal wysokim poziomem zakażeń i zgonów oraz charakter nastrojów społecznych związany z tą sytuacją nakłada na kadre kierowniczą Służby Więziennej wszystkich szczebli szczególne obowiązki i zadania związane z zapewnieniem prawidłowego funkcjonowania jednostek penitencjarnych oraz w jak najszerszym stopniu zwiększenie poziomu bezpieczeństwa społecznego i epidemicznego.

W ostatnich kilkunastu miesiącach, z uwagi na wprowadzenie na terenie całego kraju stanu epidemii wywołanej zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, zostały wprowadzone we wszystkich jednostkach penitencjarnych ograniczenia na podstawie art. 247§1 Kodeksu karnego wykonawczego. Działania te w naturalny sposób ograniczały prowadzenie oddziaływań penitencjarnych wobec osób pozbawionych wolności. W zamian podejmowano dodatkowe inicjatywy organizacyjne, profilaktyczne, monitorujące oraz kontrolne służące zapewnieniu bezpieczeństwa społecznego i epidemicznego w zakładach karnych i aresztach śledczych. Wdrożone przez Służbę Więzienną procedury sanitarne, wprowadzenie działań i obostrzeń adekwatnych do zagrożenia epidemicznego na danym terenie oraz

stały nadzór nad ich przestrzeganiem prowadzony w zakładach karnych i aresztach śledczych, miejscach pracy osadzonych czy podczas transportowania poza jednostkę penitencjarną pozwoliły w znaczny sposób ograniczyć rozprzestrzenianie się koronawirusa i nie odnotowano na tym tle poważnych zagrożeń epidemicznych.

Jak zauważa Pan w swoim wystąpieniu z dnia 5 stycznia 2022 r. od blisko dwóch lat funkcjonujemy w stanie epidemii i prawdopodobnie jeszcze przez długi czas będziemy zmuszeni mierzyć się z obecnością koronawirusa. Dlatego też Służba Więzienna nie ustaje w podejmowaniu działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa epidemicznego jednostek penitencjarnych, złagodzenia skutków odbywania kary z uwagi na wprowadzone obostrzenia, a przede wszystkim zapewnienia ciągłości prowadzonych oddziaływań penitencjarnych.

Ważnym elementem w procesie resocjalizacji osób pozbawionych wolności, na który zwrócił Pan uwagę, jest podtrzymywanie kontaktów z rodziną, osobami bliskimi i światem zewnętrznym. Wypracowany przez Służbę Więzienną system przepustek i zezwoleń skutkujący czasowym opuszczeniem zakładu karnego odgrywa w tym procesie niebagatelną rolę. Daje przede wszystkim skazanemu szansę na readaptację w naturalnym środowisku społecznym. Ogłoszenie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w naturalny sposób spowodowało ograniczenie kontaktów międzyludzkich. Sytuacja ta w różnym stopniu dotknęła także jednostki penitencjarne w szczególności osoby pozbawione wolności. Wstrzymano bowiem lub ograniczono widzenia skazanych z osobami bliskimi realizowane na terenie jednostek penitencjarnych oraz z dużą ostrożnością, w sposób indywidualny i ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji epidemiologicznej na danym obszarze kraju podejmowane były przez dyrektorów decyzje związane z udzielaniem skazanym zezwoleń i przepustek, które skutkowały opuszczeniem zakładu karnego. Sytuacja ta od samego początku była i nadal jest monitorowana przez kierownictwo Służby Więziennej, a decyzje są podejmowane adekwatnie do istniejącego zagrożenia. Obecna sytuacja epidemiczna w kraju związana z narastającą falą zakażeń nową mutacją SARS-CoV-2 Omikron, o wyższej transmisyjności, nie sprzyja odchodzeniu od funkcjonujących rozwiązań, a wręcz skłania do rozważenia wprowadzenia dodatkowych zasad bezpieczeństwa.

Jednocześnie pragnę zwrócić uwagę, że w przypadku znacznego spadku i ustabilizowania się przez dłuższy czas sytuacji epidemicznej w kraju we wszystkich jednostkach penitencjarnych podejmowane były i będą decyzje o planowym i systematycznym przywracaniu funkcjonowania zakładów karnych i aresztów śledczych do stanu sprzed pandemii. Sytuacja taka miała miejsce w III kwartale 2021 r. Jako priorytetowe działania w przedmiotowym zakresie potraktowano przywracanie do pełnego wymiaru prowadzenie oddziaływań penitencjarnych, w tym:

- 1) zatrudnienia osadzonych wewnątrz oraz poza terenem jednostek penitencjarnych;

- 2) nauczania w Centrach Kształcenia Ustawicznego oraz na kwalifikacyjnych kursach zawodowych;
- 3) terapii;
- 4) programów resocjalizacji;
- 5) współpracy z podmiotami, o których mowa w art. 38§1 i 41§2 Kodeksu karnego wykonawczego;
- 6) zajęć kulturalno-oświatowych i sportowych;
- 7) posług religijnych;
- 8) kursów zawodowych finansowanych z Funduszu Sprawiedliwości oraz w ramach programu POWER.

W tym czasie skazani korzystali również z zezwoleń na opuszczenie zakładu karnego. W III kwartale 2021 r. udzielono łącznie 4 522 takich zezwoleń, a skorzystało z nich 2 186 skazanych. Zezwolenia były udzielane w trybie art. 138§1 pkt 7, art. 141a§1, 91 pkt 3, 91 pkt 4, 92 pkt 3, 92 pkt 4, 92 pkt 5 Kodeksu karnego wykonawczego. Natomiast z uwagi na zmieniającą się sytuację epidemiczną w kraju w IV kwartale 2021 r. udzielono już tylko 3 508 przepustek i zezwoleń, z których skorzystało 2 189 skazanych (w IV kwartale skazani korzystali również z zezwoleń z art. 138§1 pkt 8 Kodeksu karnego wykonawczego).

W nawiązaniu do propozycji zawartych w piśmie z dnia 5 stycznia 2022 r. dotyczących testowania skazanych korzystających z systemu przepustkowego lub ewentualnie poddawania ich kwarantannie po powrocie z takiego zezwolenia uprzejmie informuję, że testy antygenowe możliwe do wykonania w jednostkach penitencjarnych są mało skuteczne w przypadku wykrywania wariantu Omikron. Ich zastosowanie i otrzymanie wyniku negatywnego, nie wyklucza zakażenia i możliwości jego przeniesienia na współosadzonych. Natomiast kwarantanna jest stosowana jedynie w przypadkach określonych odrębnymi przepisami prawa. Nie ma możliwości zastosowania tej formy izolacji wobec wszystkich skazanych powracających z przepustek lub zezwoleń do zakładu karnego.

Na koniec pragnę zapewnić, że obecnie priorytetowym zadaniem Służby Więziennej jest podejmowanie wszelkich działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego funkcjonariuszy i pracowników naszej formacji oraz osób pozbawionych wolności. Czynimy wszelkie starania aby zachęcić wszystkich do szczepień (na dzień 17 stycznia 2022 r. w jednostkach penitencjarnych przebywało 78% osadzonych zaszczepionych). Natomiast od początku trwania Narodowego Programu Szczepień, na dzień 14 stycznia 2022 r., łącznie zaszczepiono:

- I dawką 6 369 osadzonych,
- II dawką 9 556 osadzonych,
- szczepionką jednodawkową 60 404 osadzonych,
- szczepionką przypominającą 5 079 osadzonych.

Jako formacja promujemy postawy obywatelskie oraz podkreślamy korzyści osobiste związane z poddaniem się szczepieniu. Podkreślamy wagę tych działań w trosce nie tylko o zapewnienie zdrowia ww. osób, ale też osób im najbliższych. W ten sposób wskazujemy na znaczenie wspólnego działania na rzecz zdrowia publicznego.

Z poważaniem
Zastępca Dyrektora Generalnego
Służby Więziennej
gen. Andrzej Leńczuk

Wykonano w 2 egz.:

1. adresat
2. a/a

Centralny Zarząd Służby Więziennej

02-521 Warszawa

ul. Rakowiecka 37A

OPŁATA POBRANA
TAXE PERÇUE - POLOGNE
Umowa z Poczta Polska S.A. nr ID 443539/W

**BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH**

WPL. **2022 -01- 25**

ZAL. NR

